

Turkiets Sinatra sjunger igen

AV BERTIL MOLLBERGER

Han har laddat om nu, Hayati. Under en följd av år, 1974—89, förde han en anonym tillvaro som krögare och artistagent. I dag får Musik-Sverige höra desto mer från Hayati Kafé — som redan i tonåren utnämndes till "Turkiets Frank Sinatra".

Sedan något år är Hayati Kafé resande ambassadör för storbandsmusik. Landet över, i metropoler som Västervik, Kalmar och Hultsfred, framträder han med lokala storband, beväpnad med arrangemang av skrivkunnigt folk som Lasse Bagge och Örjan Fahlström.

Och nästa vecka, med start måndagen den 7 maj, kan Kafés sonora stämma belyssnas i hotell Royal Vikings "Sky Bar". I bandet återfinns — förutom pianisten Claes Crona, basisten Sture Åkerberg och trummen Island Östlund — en av den amerikanska jazzens mer framstående gestalter, altsaxofonisten Herb Geller.

— Geller spelar sedan tjugo år i radiobandet i Hamburg. Jag råkade träffa honom när jag hade engagemang i Västtyskland, berättar Hayati.

— Han gillade vad jag gjorde, och erbjöd mig att sjunga en av huvudrollerna i en musikal han skrivit.

I väntan på att detta projekt tar fastare form samarbetar Kafé och Herb Geller på nattklubbar och festivaler. Konstellationen Kafé/Geller, med ovannämnda ädelmusikanter i kompet, framträder på Skeppsholmen söndagen den 1 juli.

ÖPPNA ARMAR ÖVERALLT

Hayati Kafé, född 1941 i Istanbul, Turkiet, hamnade i Sverige 1962 under en Europaturné med sin orkester Ismet Siral. Denna hade just haft en låt på turkiska Topp 20, "Turktoppen" som Hayati själv uttrycker det.

— Vi togs emot med öppna armar var vi än spelade. Det ansågs lite kul, till och med exklusivt, med ett turkiskt band som spelade jazz.

Redan när Hayati var i koltåldern visade han att det var musik och inget annat han skulle ägna sig åt i livet.

— När jag var liten kille satt jag alltid som klistrad vid radion under den halvtimme i veckan som turkiska radion spelade västerländsk musik.

Detta hände sig alltså i början av 50-talet — innan rock'n'rollen hade lyckliggjort världen, när sångare som Nat "King" Cole, Frank Sinatra och Mel Tormé fortfarande var hjältar.

— När jag var 16 fick jag provsjunga med ett band bestående av Turkiets bästa jazzmusiker. Sedan rullade allt bara vidare.

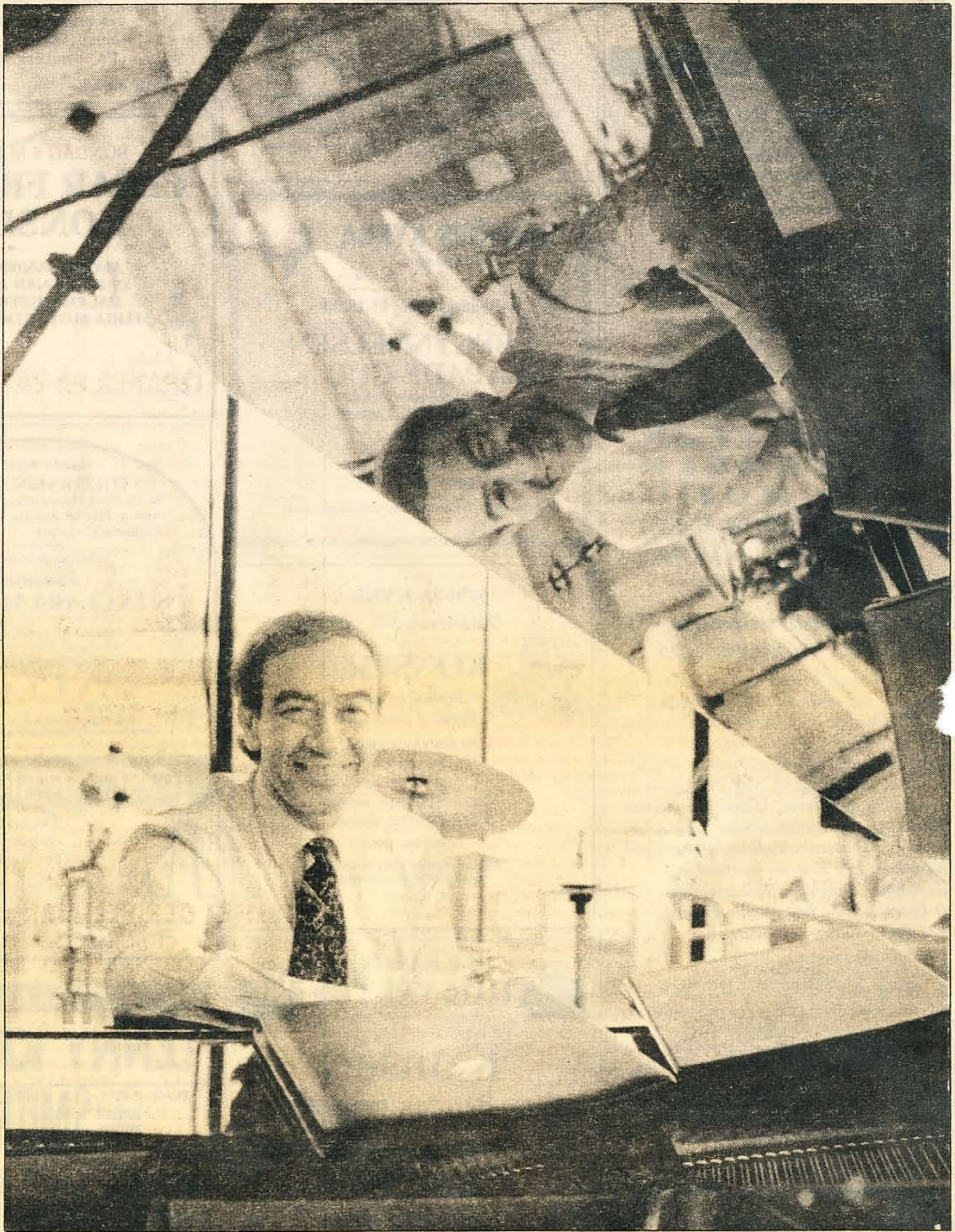
Inflytandet från amerikansk musik fanns till och med i skolan. Hayati gick på USA-ägt college i Istanbul, något som bättrade på de redan tidigare gedigna språkkunskaperna: Hayati Kafé talar i dag sju språk.

— Jag växte upp med turkiskan runt omkring mig, och hemma talade föräldrarna franska med varandra. Så hade de spanska och dess ålderdomliga dialekt ladino med i bagaget, eftersom förfäderna var sefarder (spanska judar).

SVENSKA PÅ KAFFERAST

— Från spanskan är steget inte långt till italienskan, och så hade vi grannar som talade grekiska. Där snappade jag väl upp ett och annat.

Att lära sig svenska med denna lingvistiska mix i botten tog Hayati

Hayati Kafé låter sin sonora stämma höras på hotell Royal Vikings "Sky Bar" nästa vecka.

Foto: PETER FENNERSSON

inte mycket längre tid än en kafferastrast . . .

Under åren 1964—74 hann Hayati anställas i den legendariske tenorsaxofonisten Carl-Henrik Norins band, bilda orkester med Kenneth Staag, sjunga "Sånt" på Svensktoppen 1968 (den svenska versionen av Bobby Darins "Things"), samarbeta med sångerskan Marianne Kock, framträda med trombonisten Olle Holmquists dans/jazz/popband Beatmakers samt krogshowa på Berns med Anki Hedmark, Eva Rydberg och Lasse Kühler.

Därpå följde en mer eller mindre frivillig paus från artistlivet — något som möjligen var en följd av Hayatis bristande förmåga att högröstat framhålla sin egen förträfflighet. Han tog

över restaurang Gyllene Cirkeln på Sveavägen, varvid stället fick det vitsiga namnet Hayatis Kafé och Salong.

— Där stannade jag fem år, tills jag blev delägare i ett produktionsbolag och började boka andra artister.

MÅSTE LYDA VREESWIJK

Den som fick Hayati Kafé att börja sjunga professionellt igen var ingen mindre än Cornelis Vreeswijk. Han tillhörde artisterna vars turnéer bokades av Hayatis nöjesbolag — och han kom ofta och lyssnade när "Turkiets Frank Sinatra" gjorde enstaka inlägg i pianobarerna runt om i stan.

— Du ska inte sitta på nåt kontor

och boka andra artister, du ska stå på scenen själv!

Talade och sade maestro Vreeswijk — vem vågade då annat än lyda?!

När Hayati talar om Cornelis blir rösten djupt sorgsen i klangen. Ty Vreeswijk var avsevärt mer än artistkollega, de två kom varandra mycket nära under mästertubadurens sista år i livet.

— Det känns fortfarande fruktansvärt tomt efter honom, Cornelis var en obeskrivligt stor konstnär. Och vi hade inlett ett samarbete som kunde ha utvecklats till något:

— Cornelis tänkte börja skriva texter åt mig, svenska versioner av amerikanska evergreens. Vi hade till och med en lista på låtar när han gick bort. □